

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0140/2007

13.4.2007

RAPORT

Vural Ögeri puutumatusse võtmise taotlus
(2006/2198 (IMM))

Õiguskomisjon

Raportöör: Francesco Enrico Speroni

SISUKORD

lehekülg

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS	3
SELETUSKIRI.....	4
MENETLUS.....	8

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Vural Ögeri puutumatuse võtmise taotluse kohta (2006/2198 (IMM))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Vural Ögeri puutumatuse võtmise taotlust, mille 11. mail 2006 esitas Brüsseli apellatsioonikohtu prokuratuur ja mis esitati täiskogu istungil 6. juulil 2006;
  - olles vastavalt kodukorra artikli 7 lõikele 3 Vural Ögeri ära kuulanud;
  - võttes arvesse 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artiklit 10 ja 20. septembri 1976. a otsustel ja üldistel valimistel esindajate Euroopa Parlamenti valimist käsitleva akti artikli 6 lõiget 2;
  - võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu 12. mai 1964. aasta ja 10. juuli 1986. aasta otsuseid¹;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 6 lõiget 2 ja artiklit 7;
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0140/2007),
- A. arvestades, et Vural Öger valiti Euroopa Parlamenti kuuendatel Euroopa Parlamendi valimistel, mis leidsid aset 10.–13. juuni 2004, ning et Euroopa Parlament kontrollis tema volitusi 14. detsembril 2004;
- B. arvestades, et 8. aprilli 1965. aasta Euroopa Ühenduste privileegide ja immunitetide protokollis artikli 10 alusel on Vural Ögeril nende liikmesriikide territooriumil, mis ei ole tema päritoluliikmesriik, samasugune puutumatus tõkendite ja kohtumenetluste suhtes nagu selle riigi parlamendiliikmetel,
1. otsustab Vural Ögeri puutumatust mitte võtta;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja pädeva komisjoni raport Belgia Kuningriigi pädevatele asutustele.

---

¹ Kohtuasi 101/63: Wagner v. Fohrmann ja Krier, EKL 1964, lk 383, ning kohtuasi 149/85: Wybot v. Faure ja teised, EKL 1986, lk 2391.

SELETUSKIRI

I. TAUST

6. juuli 2006. aasta istungil teatas Euroopa Parlamendi president talle Brüsseli apellatsioonikohtu prokuratuuri esimehe poolt adresseeritud kirjast, milles sisaldus taotlus võtta Saksamaal valitud Euroopa Parlamendi liikme hr Vural Ögeri puutumatus. Kooskõlas kodukorra artikli 6 lõikega 2 andis president nimetatud taotluse edasi õiguskomisjonile.

Puututamatus võtmise taotluse oli allkirjastanud Brüsseli apellatsioonikohtu prokuratuuri esimees. Oma 30. juuni 2006. aasta kirjaga rõhutas Belgia alaline esindaja Euroopa Liidu juures, et asjaolu, et parlamendiliikme puutumatuse võtmise taotlust ei saadetud välisministeeriumi kaudu, ei too kaasa taotluse õigustühisust, ning vastus edastatakse Belgia Kuningriigi välisministeeriumi protokolliteenistusele, mis on pädev asutus kodukorra artikli 7 lõige 7 tähenduses.

Brüsseli apellatsioonikohtu prokuratuuri esimees nõudis parlamendiliige Vural Ögerilt puutumatuse võtmist, et võimaldada kohtu-uurijal, kes uurib tõendeid ülekuulatava poolt ja vastu, hr Vural Ögerit üle kuulata, kuna on tekkinud kahtlused, mis põhinevad kaebustel ja rasketel süüdistustel, mis on tehtud Brüsseli esimese instantsi kohtus toimuva protsessi raames, mis on seotud 2005. aasta septembris Belgia Kuningriigi territooriumil aset leidnud inimrööviga.

Hr Ögeri vastu esitatud kaebuste detailid on esitatud teatistes parlamendiliikmetele nr 24/2006, mis edastati õiguskomisjoni liikmetele. Hr Ögeri tähelepanekud on esitatud 16. oktoobri 2006. aasta kirjas õiguskomisjoni esimehele, nimetatud kiri edastati õiguskomisjoni liikmetele.

1. veebruari 2007. aasta kirjaga palus õiguskomisjon täpsustada hr Vural Ögerilt puutumatuse võtmise taotlust, ning täiendavat teavet eelkõige selle kohta, kas teda soovitakse kuulata üle kui tunnistajat või kui süüdistatavat, ning millistes kuriteoepisoodides teda täpselt kahtlustatakse.

Õiguskomisjon pole veel sellele kirjale vastust saanud.

II) EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE PUUTUMATUS: TEKSTID JA PÕHIMÕTTED

1. Euroopa ühenduste ühtse nõukogu ja ühtse komisjoni asutamislepingule¹ lisatud Euroopa Ühenduste privileegide ja immunitetide protokolli² artikkel 10, mis hõlmab ESTÜ, EMÜ ja EAEÜ asutamislepingutele lisatud asjaomase protokolli artikli 9 sätteid, on sõnastatud järgmisel viisil:

„Euroopa Parlamendi istungjärgude ajal on Euroopa Parlamendi liikmetel:

- a) *oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;*
- b) *teise liikmesriigi territooriumil immunitet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes.*

Parlamendiliikmete immunitet kehtib ka siis, kui nad sõidavad Euroopa Parlamendi istungipaika ja sealt tagasi.

Immunitedile ei saa tugineda, kui parlamendiliige tabatakse õiguserikkumiselt, ning see ei takista Euroopa Parlamendil kasutamast õigust tühistada oma liikme immunitet.

2. Parlamendiliikmete puutumatus ei ole ühe või teise parlamendiliikme hüvanguks loodud privileeg, vaid Euroopa Parlamendi ja tema liikmete sõltumatus tagatis teiste asutuste suhtes.

Parlamendi otsused on kujundanud ühtse arusaama Euroopa Parlamendi liikme puutumatuses, mis on sõltumatu riikide parlamentide erinevatest tavadest. Selle abil on võimalik vältida erinevatest riikidest pärit parlamendiliikmete kohtlemist erineval viisil. Seetõttu, ehkki riikliku õigusega tunnustatud puutumatus võetakse arvesse, kohaldab Euroopa Parlament siis, kui tuleb võtta vastu otsus ühe oma liikme puutumatus võtmise küsimuses, iseenda püsivaid põhimõtteid.

Parlamendiliikme puutumatus eesmärk on kaitsta sõnavabadust ja parlamendiliikmete vabadust pidada poliitilisi arutelusid. Seetõttu on Euroopa Parlamendi pädev komisjon lähtunud esmajoones põhimõttest, mille kohaselt juhtudel, kui parlamendiliikme süüdistamise aluseks olevad teod on tema poliitilise tegevuse osa või sellega otseselt seotud, ei saa puutumatus võtta.

Selle põhimõttega kaasnevad teised argumendid puutumatus võtmise poolt või vastu, eelkõige põhimõte *fumus persecutionis*, mille kohaselt eeldatakse, et kohtumenetluse

¹ Seda märgitakse 20. septembri 1976. aasta akti (mis käsitleb Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel) artikli 4 lõikes 2.

² Vt. ka nimetatud protokolli artiklit 9: „Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendid kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu.”

eesmärk on parlamendiliikme poliitilise tegevuse kahjustamine. Põhimõtte *fumus persecutionis* tähendab üldiselt seda, et puutumatust ei võeta juhul, kui on olemas kahtlus, et kriminaalmenetluse aluseks on kavatsus kahjustada parlamendiliikme poliitilist tegevust.

Niisiis juhul, kui kohtumenetluse algatajaks on parlamendiliikme poliitiline vastane, ei võeta – kui ei tõendata vastupidist – puutumatust enne, kui on kontrollitud, kas menetlusega ei püüta tehtud kahju heastamise asemel kahjustada kõnealust parlamendiliiget. Samuti ei võeta puutumatust juhul, kui algatatud kohtumenetluse asjaolud lasevad oletada, et nende eesmärk on ainult parlamendiliiget kahjustada.

3. Euroopa Parlament peab järgima kodukorra artiklites 6 ja 7 ette nähtud menetlust. Asjakohased sätted on järgmised:

"Artikkel 6 Immuniteedi võtmine:

- 1. Oma privileegide ja immunitetidega seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu terviklikkuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatus tagamist nende ülesannete täitmisel.*
  - 2. Kui mõne liikmesriigi pädev ametiasutus on esitanud presidendile taotluse võtta mõnelt parlamendiliikmelt immunitet, teatatakse esitatud nõudest parlamendi istungil ning see suunatakse edasi vastutavale komisjonile.*
- (...)*

Artikkel 7

Immuniteediga seonduvad menetlused:

- 1. Vastutav komisjon vaatab immuniteedi võtmise ning immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotlused läbi viivitamatult nende esitamise järjekorras.*
- 2. Vastutav komisjon teeb soovitusliku ettepaneku, kas võtta vastu otsus immuniteedi võtmise taotluse või immuniteedi ja privileegide kaitsmise taotluse rahuldamise või tagasilükkamise kohta.*
- 3. (...)*
- 4. Kui immuniteedi äravõtmist taotletakse mitmel alusel, siis võib iga aluse suhtes võtta vastu eraldi otsuse. Erandjuhul võib vastutav komisjon teha oma raportis ettepaneku, et immuniteedi äravõtmist rakendatakse ainult juurdlustoimingute suhtes ja et kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni säilib parlamendiliikme immunitet mistahes vormis kinnipidamise, eelvangistuse või mistahes muu meetme suhtes, mis takistaks tal tema mandaadiga seotud ülesannete täitmist.*

4. Tuleb märkida, et puutumatuse võtmine ei kahjusta mingil viisil süütuse presumptsiooni.

III OTSUSE ETTEPANEKU PÕHJUSED

1. On selge, et käesoleval juhul ei saa kasutada privileegide ja immunitetide protokolli artiklit 9. Absoluutset puutumatust kohaldatakse ainult parlamendiliikmete poolt „kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud hääle” suhtes.

2. Sellegipooldest on hr Ögeril Saksamaalt valitud Euroopa Parlamendi liikmena puutumatus privileegide ja immunitetide protokolli artikli 10 esimese lõigu punkti b alusel. Euroopa Parlamendi liikme hr Ögeri vastu esitatud süüdistused on seotud sündmustega, mis väidetavalt leidsid aset Belgia Kuningriigi territooriumil.

Kooskõlas privileegide ja immunitetide protokolli artikli 10 esimese lõigu punktiga b on hr Ögerile tagatud Euroopa Parlamendi istungite ajal teise liikmesriigi territooriumil puutumatus tõkendite ja kohtumenetluste suhtes.

3. Nagu nähtub hr Ögerilt parlamendiliikme puutumatus võtmise taotlusest, on hr Ögeri vastu esitatud 2005. aasta septembris Belgia Kuningriigi territooriumil aset leidnud inimröövi käsitleva Brüsseli esimese instantsi kohtus toimuva protsessi raames kaebusi ja raskeid süüdistusi. Sellele vaatamata ei selgu, kas puutumatus võtmise taotlemise eesmärk on võimaldada kohtu-uurimist tema kui süüdistatava vastu ega seda, millistes episoodides teda süüdistatakse. Tuleb rõhutada, et juhul, kui Belgia ametivõimude eesmärk on kuulata hr Öger üle tunnistajana, puudub vajadus, tingimusel, et järgitakse Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 7 lõiget 5, puutumatus võtta.

Selle tulemusel ei saa käsitleda puutumatus võtmise taotluse eesmärgina juurdluse korraldamist hr Ögeri kui süüdistatava vastu. Õiguskomisjon, kellel pole piisavalt teavet Ögeri vastu esitatud süüdistuste iseloomu ja temaga seostatavate võimalike kuritegude kohta, leiab, et tal pole võimalik hinnata seda, kas käesoleval juhul pole tegu *fumus persecutionisega*.

4. Seetõttu otsustas õiguskomisjon Euroopa Parlamendi demokraatliku seadusandliku kogu terviklikkuse kaitsmiseks ja kõnealuse parlamendiliikme sõltumatuse tagamiseks ametikohustuste täitmisel hr Ögerilt puutumatus mitte võtta.

IV KOKKUVÕTE

Võttes arvesse eelnevaid tähelepanekuid ja kooskõlas kodukorra artikli 7 lõigetega 1 ja 2 soovib õiguskomisjon, kaalununa puutumatus võtmise poolt ja vastu argumente, hr Vural Ögeri parlamendiliikme puutumatus võtmise taotlus rahuldamata jätta.

MENETLUS

Pealkiri	Vural Ögeri puutumatusse võtmise taotlus		
Menetluse number	2006/2198(IMM)		
Puutumatusse võtmise taotlus esitaja taotluse esitamise kuupäev istungil teada andmise kuupäev * andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles.	Brüsseli prantsuse apellatsioonikohtu prokuratuur 11.5.2006 6.7.2006		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	JURI 6.7.2006		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Francesco Enrico Speroni 11.9.2006		
Endine raportöör / Endised raportöörid			
Arutamine parlamendikomisjonis	2.10.2006	20.12.2006	10.4.2007
Vastuvõtmise kuupäev	10.4.2007		
Lõpphääletuse tulemused	+: 10 -: 0 0: 2		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Carlo Casini, Marek Aleksander Czarnecki, Cristian Dumitrescu, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Piia-Noora Kauppi, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)			
Esitamise kuupäev	13.4.2007		
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)			